

NORGES HØYESTERETT

Den 17. juni 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Kallerud og Høgetveit Berg i

HR-2019-1141-U, (sak nr. 19-079104SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

I.

Bolig Partner AS

(advokat Lars Ivar Nyland)

mot

Tema Vest AS

(advokat Erik Flågan)

Norhus Ørsta AS

(advokat Magnus Stray Vyrje)

II.

Norhus Ørsta AS

(advokat Magnus Stray Vyrje)

mot

Bolig Partner AS

(advokat Lars Ivar Nyland)

avsagt slik

K J E N N E L S E O G B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anker over lagmannsrettens avgjørelse av sakskostnader i en bevistvist.
- (2) Norhus Ørsta AS og Tema Vest AS krever i hovedsaken tilbakebetaling og erstatning fra Bolig Partner AS. Den grunnleggende problemstillingen er om Bolig Partner AS har overfakturert Norhus Ørsta AS og Tema Vest AS i partenes løpende kontraktsforhold fra 2008 til 2016. Tingretten har delt saken slik at det først skal forhandles om hvordan avtalene om Bolig Partner AS' vederlag skal forstås.
- (3) Under saksforberedelsen er det oppstått flere spørsmål om bevisfremleggelse og bevisavskjæring.
- (4) Hedmarken tingrett avsa 23. november 2018 kjennelse med slik slutning:

«Krav om bevisfremleggelse

1. **Bolig Partner pålegges å fremlegge byggeregnskapene for samtlige byggesettleveranser til saksøkerne 2008-2016 til sakens andre delforhandling, jf. tvisteloven § 22-10 annet punktum. Fristen for å fremlegge byggeregnskapene settes til 1 – én – uke etter at det er avklart om sakens andre delforhandling skal gjennomføres.**
2. **For øvrig tas begjæringen om bevis tilgang ikke til følge.**

Krav om bevisavskjæring

3. **Bilag 7 til saksøkernes stevning av 28. mai 2018 tas ut av saken.**
4. **Bilag 27 til saksøkernes prosesskriv av 19. september 2018 tillates ført.»**

- (5) Ingen av partene fremsatte krav om sakskostnader for tingretten.
- (6) Norhus Ørsta AS og Tema Vest AS anket kjennelsen. Anken gjaldt punktene 1 til 3 i slutningen. Før anken var avgjort av lagmannsretten begjærte Bolig Partner AS avskjæring av to bevis fremlagt ved prosesskriv fra Norhus Ørsta AS til lagmannsretten 17. februar 2019.
- (7) Eidsivating lagmannsrett avsa 15. mars 2019 kjennelse som etter retting har slik slutning:
- «1. **Bolig Partner pålegges å fremlegge byggeregnskapene for samtlige byggesettleveranser til saksøkerne 2008-2016 til sakens andre delforhandling, jf. tvisteloven § 22-10 annet punktum. Fristen for å fremlegge byggeregnskapene settes til 1 – én – uke etter at det er avklart om sakens andre delforhandling skal gjennomføres.**
 2. **For øvrig tas begjæringen om bevis tilgang – inntil videre – ikke til følge.**
 3. **Bilag 7 til saksøkernes stevning av 28. mai 2018 tas – inntil videre – ut av saken.**
 4. **Bilag 1 til Norhus Ørsta AS' prosesskriv av 17. februar 2019 tas – inntil videre – ut av saken.**
 5. **Bilag 2 til Norhus Ørsta AS' prosesskriv av 17. februar 2019 tas – inntil videre – ut av saken.**
 6. **I sakskostnader for lagmannsretten betaler Norhus Ørsta AS og Tema Vest AS in solidum til Bolig Partner AS 97 200 – nittisyv tusentohundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.»**
- (8) Selv om Bolig Partner AS hadde vunnet ankesaken ble selskapet bare tilkjent sakskostnader for lagmannsretten. Bolig Partner AS' krav om sakskostnader for tingretten kunne etter lagmannsrettens oppfatning ikke tas til følge fordi selskapet ikke hadde fremsatt krav om sakskostnader for tingretten.
- (9) *Bolig Partner AS* har anket over lagmannsrettens kjennelse. Det anføres at lagmannsretten har anvendt tvisteloven § 20-8 andre ledd andre setning feil. Selv om Bolig Partner AS ikke krevde sakskostnader for tingretten skal sakskostnader etter selskapets syn tilkjennes fordi saken ble vunnet i ankeinstansen.

- (10) Det er nedlagt påstand om at Bolig Partner AS tilkjennes sakskostnader for tingretten og Høyesterett.
- (11) *Tema Vest AS og Norhus Ørsta AS* har særlig anført at lagmannsrettens lovanvendelse er riktig. Tvisteloven § 20-8 andre ledd andre setning kommer ikke til anvendelse fordi Bolig Partner AS først i forbindelse med ankesaken for lagmannsretten krevde erstattet sakskostnadene for tingretten.
- (12) Anken fra Bolig Partner AS påstås forkastet.
- (13) *Norhus Ørsta AS* har inngitt avledet anke, jf. tvisteloven § 29-7. Det anføres blant annet at lagmannsrettens slutning ikke oppfyller kravet til at en slutning skal være bestemt og uttømmende når begjæringen om bevis tilgang avslås «inntil videre», jf. § 11-2 første ledd første setning.
- (14) Videre anføres det at lagmannsretten feilaktig har kommet til at Bolig Partner AS fullt ut eller i det vesentlige fikk medhold i ankesaken. Lagmannsretten skulle derfor ikke tilkjent Bolig Partner AS fulle sakskostnader for ankebehandlingen.
- (15) *Bolig Partner AS* har inngitt tilsvaret til den avledede anken. Det anføres prinsipielt at den må avvises, subsidiært forkastes.
- (16) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse ved overprøving av sakskostnadene er begrenset etter tvisteloven § 20-9 tredje ledd. Begrensningene i tvisteloven § 30-6 kommer ikke til anvendelse siden lagmannsretten traff avgjørelse om sakskostnader for tingretten som første instans. Bolig Partner AS' anke gjelder lovanvendelsen, som utvalget kan prøve.
- (17) Lagmannsretten kom til at Bolig Partner AS hadde «vunnet ankesaken» og hadde krav på full erstatning for sine sakskostnader. Når Bolig Partner AS likevel ikke ble tilkjent sakskostnader for tingretten var det med denne begrunnelsen:
- «Ingen av partene fremsatte krav om sakskostnader for tingretten. I ankesaken krever Bolig Partner likevel sakskostnader også for tingretten. Kravet kan ikke tas til følge, og hører naturlig hjemme i et senere sakskostnadskrav for tingretten.»**
- (18) Etter utvalgets oppfatning er dette ikke riktig forståelse av rettstilstanden.
- (19) Etter tvisteloven § 20-8 første ledd skal krav på sakskostnader i utgangspunktet avgjøres for hver instans «i den avgjørelsen som avslutter saken i instansen». I § 20-8 andre ledd første punktum er fastsatt at også kostnader ved prosessuelle avgjørelser skal inngå i den avsluttende kostnadsavgjørelsen for instansen. I saken her skulle altså tingretten først ved sin avslutning av hovedsaken ta stilling til krav om erstatning for partenes utgifter knyttet til bevisvistene. Det var dermed liten grunn for Bolig Partner AS til å legge ned påstand om sakskostnader for tingretten.
- (20) For ankeinstansen er det en annen ordning. Tvisteloven § 20-8 andre ledd andre punktum har en særregel for særskilt anke over prosessuelle avgjørelser. I slike tilfeller skal «kostnadene ved dem for alle instanser fastsettes særskilt av ankeinstansen». Begrunnelsen for ordningen fremgår av NOU 2001: 32 Rett på sak, bind B side 936 og Ot.prp. nr. 51 (2004–2005) side 450.

- (21) På denne bakgrunn er det ikke en forutsetning for at bestemmelsen i § 20-8 andre ledd andre punktum kommer til anvendelse at den part som får medhold i ankeinstansen også har lagt ned påstand om sakskostnader for tingretten. Lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse bygger dermed på en feil lovforståelse.
- (22) Det er fremmet innsigelser mot sakskostnadskravet. Utvalget har ikke tilstrekkelig grunnlag til å ta stilling til dette, og lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse må oppheves.
- (23) En anke som bare retter seg mot lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse gir etter praksis ikke adgang til å erklære avledet anke over realiteten, se blant annet Schei mfl., Tvisteloven, kommentarutgave, 2. utgave 2013, side 1026 og Skoghøy, Tvisteløsning, 3. utgave 2017, side 1244. Den avledede anken må derfor avvises for så vidt gjelder realiteten i bevisvisten. Den delen av den avledede anken som gjelder avgjørelsen av sakskostnadene i lagmannsretten reiser ikke spørsmål av betydning utover denne saken. Heller ikke andre hensyn taler for at denne anken bør prøves, og den nektes fremmet etter tvisteloven § 30-5.
- (24) Bolig Partner AS har i anledning anken krevd erstatning for sakskostnader med kroner 16 200. I tillegg kommer rettsgebyr med 6 900 kroner, totalt kroner 23 100. I anledning den avledede anken fra Norhus Ørsta AS har Bolig Partner AS krevd sakskostnader med kroner 32 400. Kravene tas til følge.
- (25) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves for så vidt gjelder avgjørelsen om sakskostnader for tingretten.
2. Den avledede anken fra Norhus Ørsta AS nektes fremmet så langt den gjelder spørsmålet om sakskostnader for lagmannsretten. For øvrig avvises den.
3. I sakskostnader for Høyesterett betaler Tema Vest AS og Norhus Ørsta AS – én for begge og begge for én – til Bolig Partner AS 23 100 – tjuetretusenetthundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.
4. I sakskostnader for Høyesterett betaler Norhus Ørsta AS til Bolig Partner AS 32 400 – trettitotusenfirehundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)